

ภาพที่ 15 การจัดเวทีประชาพิจารณ์เพื่อคืนข้อมูลผลการศึกษาระยะที่ 1

สำหรับผลการจัดเวทีประชาพิจารณ์ครั้งนี้ปรากฏว่าภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับผลการศึกษาที่ได้จากการศึกษาระยะที่ 1 อย่างไรก็ตาม มีสมาชิกบางท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่น่าสนใจ ดังนี้

1.3.1 ความต้องการให้มีการจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกาที่เป็นรูปธรรม โดยเป็นแผนที่เกิดจากการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ หน่วยงานท้องถิ่น และภาคประชาชน ควรเป็นแผนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

1.3.2 ความต้องการให้มีการพัฒนาสื่อบุคคล ได้แก่ ผู้นำชมที่เป็นเยาวชนในพื้นที่ โดยให้หน่วยงานภายนอกสนับสนุนในด้านการอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนในพื้นที่

1.3.3 ความต้องการให้มีการปรับปรุงคุณภาพสื่อที่บอกเส้นทางการเดินทางมายังเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา ได้แก่ ป้ายบอกเส้นทาง เนื่องจากปัจจุบันป้ายประชาสัมพันธ์บอกเส้นทางไม่มีคุณภาพ ขาดความชัดเจนและต่อเนื่อง ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมักปิดความรับผิดชอบ

ว่าไม่ใช่หน้าที่ของหน่วยงานตนในการแก้ปัญหานั้นเพราะต่างขาดการประสานงานของหน่วยงานราชการร่วมกัน

1.3.4 ความต้องการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวควรเน้นรูปภาพมากกว่าเนื้อหาสาระ เพราะรูปภาพเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจได้ง่ายและมากกว่าเนื้อหา เพราะความพยายามที่จะยึดเหนี่ยวเนื้อหามากเกินไปก็จะทำให้ผู้ใช้สื่อหรือนักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกไม่อยากอ่านขึ้นมาได้ นอกจากนั้นต้องการสื่อที่มีภาพลักษณ์ดูดีสวยงาม แต่อย่าให้เกินสภาพความเป็นจริง เพราะปัจจุบันความสวยงามที่ปรากฏโดยเฉพาะรูปภาพประกอบอาจเป็นผลจากการตัดต่อแต่งเติมด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ต้องยึดหลักการประชาสัมพันธ์ที่จริงจัง

1.3.5 การเสนอแนวคิดให้มีการขยายพันธุ์ต้นกระเจียวยักษ์ ซึ่งพบว่ามีอยู่เป็นจำนวนมากในป่า โดยใช้วิธีการเพาะเนื้อเยื่อเพื่อจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว เป็นการสร้างรายได้แก่ชุมชนอีกทางหนึ่ง โดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อมภายในป่า เนื่องจากเป็นการช่วยลดการลักลอบขุดต้นกระเจียวในป่ามาขาย

1.3.6 ชาวบ้านส่วนใหญ่ยังขาดความสามารถในการมองเห็นโอกาสถึงอิทธิพลของนายทุนที่อาจจะเข้ามาครอบงำเอาผลประโยชน์ในผืนป่า ไม่รู้เท่าทันกลโกงบุคคลอื่น และที่น่าเป็นห่วงมากที่สุดคือการที่ชาวบ้านไม่มีอำนาจหรืออิทธิพลใดๆ ไปต่อรองได้ อย่างไรก็ตามเหตุการณ์เช่นนี้ยังไม่ได้เกิดขึ้นในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา ดังนั้นจึงควรให้ความระมัดระวังและความหวาดระแวงเพื่อป้องกันให้อยู่ในระดับที่ไม่รุนแรง

1.3.7 ชาวบ้านส่วนใหญ่ต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยว แต่ก็กังวลเรื่องผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมที่จะตามมา เช่น ปัญหาขยะ ซึ่งต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาที่เคยไปเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวอื่น เช่น ทุ่งกระเจียว จังหวัดชัยภูมิ จะเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวเริ่มมีความเสื่อมโทรม จึงเกรงว่าสภาพเช่นนี้อาจจะเกิดขึ้นกับแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนของตนเองได้

1.3.8 ชุมชนมีความต้องการให้เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว ได้แก่ การตั้งร้านค้าเพื่อขายอาหาร ข้าวของเครื่องใช้ รวมทั้งบริการสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว โดยยินดีให้ทางเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกาเป็นผู้บริหารจัดการกิจกรรมดังกล่าว เน้นความโปร่งใส ยุติธรรม และไม่ต้องการให้มีการผูกขาดของเจ้าหน้าที่ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกาเอง

1.3.9 ชุมชนมีความต้องการให้มีการกำหนดราคาที่พักสำหรับรับรองนักท่องเที่ยว ที่มีราคาเป็นมาตรฐาน เพื่อป้องกันการทุจริต และเพื่อเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของนักท่องเที่ยวเอง

1.3.10 ชุมชนมีความต้องการให้มีการจัดกิจกรรมที่ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นไปที่เยาวชนรุ่นหลังและชาวบ้านในพื้นที่ เนื่องจากปัจจุบันพบว่ามีการลักลอบนำกล้วยไม้ป่าไปเพื่อขายโดยอาศัยวิธีการลักลอบที่แยบยล ทำให้ปริมาณกล้วยไม้ป่าที่พบในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังการะยะเวลาช่วง 4 – 5 ปีที่ผ่านมา มีจำนวนลดลงมากจนน่าเป็นห่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกล้วยไม้ที่พบบริเวณหน่วยพิทักษ์ป่าหนองใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่บนเทือกเขาพังเหย และเป็นเขตติดต่อกับอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม จังหวัดชัยภูมิ

1.3.11 ชุมชนมีความต้องการให้มีการสำรวจและพัฒนาจุดหรือแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลกุดตาเพชร แต่ไม่ได้เป็นพื้นที่รับผิดชอบของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ สามารถเป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งสามารถสร้างรายได้ให้แก่ชาวบ้านในชุมชนนั้นๆ ด้วย เช่น ถ้าจะเข้า ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 8 อ่างเก็บน้ำกุดตาเพชร ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 4 รวมทั้งแนวความคิดร่วมมือกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกาในการพัฒนาอ่างเก็บน้ำห้วยประดู่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น

2. ผลการศึกษาระยะที่ 2 (D)

จากการศึกษาระยะที่ 2 (D) การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา ได้ผลการศึกษาแต่ละขั้นตอนดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การจัดทำแผนประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา ดังแสดงไว้ในภาพ 16

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางแผนการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา จำนวน 2 ครั้ง คือ

- ครั้งที่ 1 วันที่ 10 เมษายน 2552 ณ อาคารศูนย์บริการทัศนศึกษา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 30 คน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิเทศศาสตร์ ด้านการท่องเที่ยว สื่อมวลชน ผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานในท้องถิ่นและตัวแทนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว เพื่อร่วมจัดทำร่างแผนประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกาขึ้น

- ครั้งที่ 2 วันที่ 24 เมษายน 2552 ณ อาคารศูนย์บริการทัศนศึกษา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 50 คน ได้แก่ ผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานในท้องถิ่นและตัวแทนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว เข้าร่วมฟังการบรรยายพร้อมชมวีดิทัศน์ตัวอย่างการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จจากวิทยากรคือ คุณณงนุช สุวรรณรักษ์

รองผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคกลางเขต 7 หลังจากนั้นสมาชิกทุกคนร่วมจัดทำแผนประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกาขึ้น ซึ่งที่ประชุมได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแผนงานประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วยโครงการและรายละเอียดกิจกรรม 3 โครงการหลัก ดังนี้

2.1.1 โครงการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา ประกอบไปด้วยโครงการย่อย 4 โครงการ ได้แก่

1) การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เฉพาะกิจ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว และเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต

2) โครงการประกวดภาพถ่ายหัวข้อ “มหัศจรรย์ซับลังกา”

3) โครงการค่ายสิ่งแวดล้อมป่าซับลังกา

4) โครงการการอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา

2.1.2 โครงการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว มีโครงการย่อย 1 โครงการ ได้แก่

1) โครงการอบรมยุวมัคคุเทศก์

2.1.3 โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา ประกอบไปด้วยโครงการย่อย 3 โครงการ ได้แก่

1) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

2) โครงการสำรวจและจัดทำเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติแห่งใหม่

3) โครงการจัดทำป้ายสื่อความหมายตามเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ